

DET KONGELIGE SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Jernbanedirektoratet
Postboks 16 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

17/2103-8

17. juli 2018

Oppdragsbrev – Konseptvalgutredning for Kongsvingerbanen

Samferdselsdepartementet (SD) ber med dette Jernbanedirektoratet om å sette i gang arbeidet med å utarbeide en konseptvalgutredning (KVU) for Kongsvingerbanen.

Bakgrunn for oppdraget

I NTP 2018-2029 signaliseres det at regjeringen vil sette i gang en KVU for Kongsvingerbanen, der blant annet grensekryssende trafikk vil være en del av utredningsarbeidet. Kongsvingerbanen har hatt en betydelig vekst de seneste årene, og grunnprognosene tilsier at det vil være vekst i årene fremover. Kongsvingerbanen betjener lokaltog, regiontog og grensekryssende person- og godstrafikk. Kapasiteten på banen gir ikke rom for ytterligere forbedring av togtilbudet, selv om det er markedsmessig etterspørsel etter flere avganger. Strekningen Lillestrøm-Kongsvinger er erklært overbelastet, jf. Network Statement 2019.

Nærmere om KVU-oppdraget

Kongsvingerbanen kan spille en viktig rolle for både regiontrafikk og internasjonal gods- og persontrafikk. I en konseptvalgutredning for tilbudsforbedringer langs Kongsvingerbanen vil det være viktig at hele systemet vurderes i sammenheng, og at utredningen omfatter både lokal-, gods- og fjerntog.

Gjennom KVU-arbeidet skal det bl.a. analyseres fremtidig kapasitetsbehov for Kongsvingerbanen, slik at dette gir et godt grunnlag for å vurdere om og når det er nødvendig med eventuelle infrastrukturtiltak på jernbanen, eller om det finnes andre alternativer som kan tilfredsstillende samfunnets behov. Utredningen må se hen til strekningens rolle i lokaltogtrafikken, samt person- og godstransporten i korridoren mellom Oslo og henholdsvis Stockholm, Narvik og Hallsberg/Europa.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Kollektivtransport- og
baneavdelingen

Saksbehandler
Anders Andgard
22 24 81 26

Samferdselsdepartementet viser for øvrig til de faglige krav som settes til innholdet i en KVV. Departementet understreker at KVVen skal utformes i tråd med kravene i rammeavtalen for ordningen med ekstern kvalitetssikring (KS1) og reflektere de erfaringer som er innhentet gjennom KS1-arbeidet så langt. Spesielt bes det om at det i KVVen sikres transparens og konsistens mht. behovsvurderinger, mål, krav og alternativvurderinger. SD vil understreke betydningen av at det legges opp til en bred tilnærming i utviklingen av konsepter, og at det utøves varsomhet med bruk av absolutte krav som tidlig siler ut konsepter slik at disse ikke blir underlagt en reell analyse. SD ønsker å bli involvert i vurderingene knyttet til behov, mål, krav og konseptuelle alternativer.

Gjennomførte relevante prosesser

I arbeidet med prosjektet Rutemodell 2027 ble halvtimesintervall Oslo-Sørumsand vurdert. Analysen viste at en slik tilbudsforbedring vil være samfunnsøkonomisk lønnsom dersom den kan gjennomføres uten at det kreves vesentlig investeringer og uten betydelig negative konsekvenser for godsnæringen. Dette kan indikere at en begrenset investering i økt kapasitet kan være samfunnsøkonomisk lønnsomt, mens ved større investeringer i dobbeltspor vil investeringskostnadene kunne gjøre tilbudsforbedringen samfunnsøkonomisk ulønnsom. I utredningen av Rutemodell 2027 ble bare lokaltrafikken utredet og ikke gods- og fjerntog. Videre har Jernbanedirektoratet varslet oppstart av utrednings- og planarbeid for elektrifisering av strekningen Kongsvinger – Elverum – Hamar. Eventuelle grenseflater mellom Kongsvingerbanen og Solørbanen bør hensyntas i KVVen.

Tidsplan og videre prosess

Vi ber Jernbanedirektoratet oversender arbeids- og framdriftsplan for KVV-arbeidet innen 15. oktober 2018. Det bes om at det legges vekt på å beskrive hvordan arbeidet på en best mulig måte skal kunne koordineres med eventuelle øvrige utredninger i regionen, og hvordan fylkeskommuner/kommuner samt de kommersielle aktørene involveres på en hensiktsmessig måte.

Departementet ber Jernbanedirektoratet om å utarbeide et forslag til prosjektplan som kan danne grunnlag for et nærmere mandat for arbeidet med en KVV. Departementet ber videre om at Jernbanedirektoratet utarbeider utkast til samfunns mål for arbeidet med konseptvalgutredning for Kongsvingerbanen. Framdrift for arbeidet med utredningen bør inngå i prosjektplanen.

Med hilsen

Anders Andgard (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Eirik Kvalheim
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer